

SASIETA MANKOMUNITATEKO LEHEN HEZKUNTZAKO IKASTETXEEI ZUZENDURIKO HONDAKINEI BURUZKO KANPAINA

2026-2027 IKASTURTEA

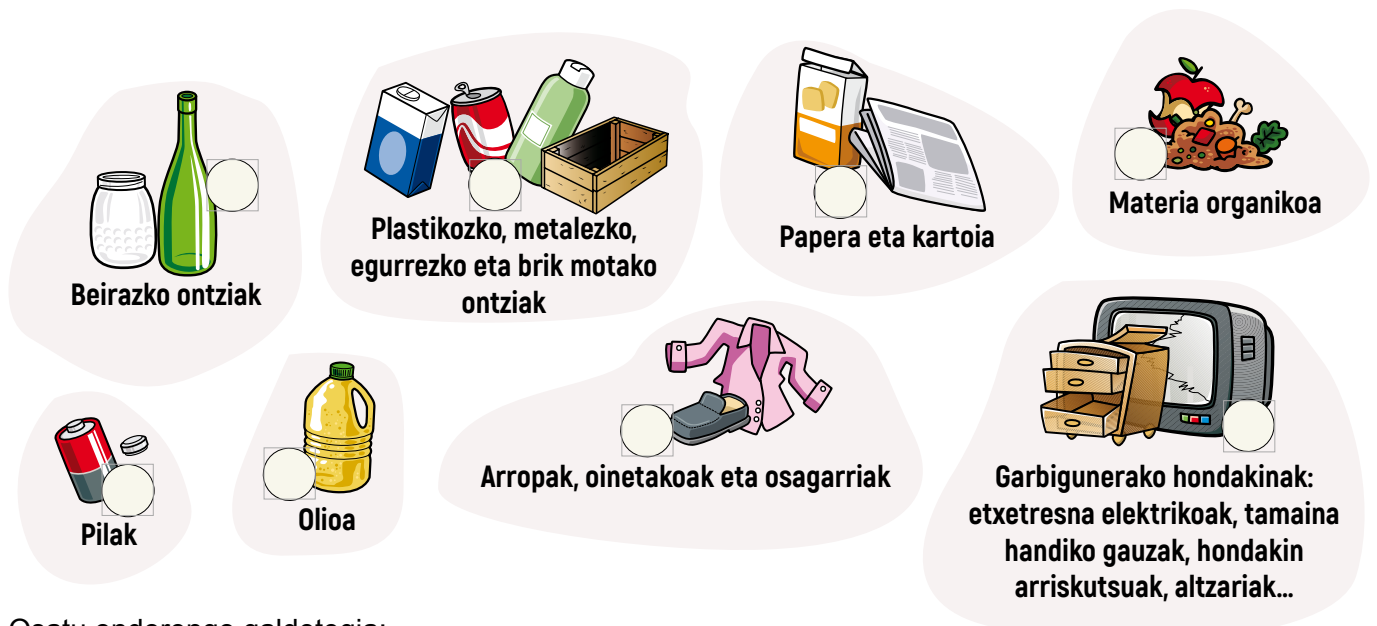
SARRERA

Sasieta Mankomunitateko biztanleok egunero-egunero hondakinak sortzen ditugu gure etxeetan, eskoletan, lantegietan, dandatan... Hondakinak gure bizitzetan ohikoak izan arren, arazo larria dira, asko eta maiztasun handiarekin sortzen ditugulako.

Ez da lan erraza! Goizean ohetik jaikitzen garen momentutik etengabe ari gara hondakinak sortzen. Mankomunitateak Sasietako biztanleriak sortzen dituen hondakinak behar bezala kudeatzeko ardura du, baina lehenengo lana herritarrena da, hau da, bakoitzari dagokio sortzen dituen hondakinak gaika sailkatzea.

Zuek zein hondakin sailkatzen dituzue zuen etxeetan?

Osatu ondorengo galdetegia:

- Zein herritan bizi zara? .....
- Zure iritziz, zuen etxean hondakin asko sortzen al da egunero?

- ☐ Bai
☐ Ez
☐ Batzuetan

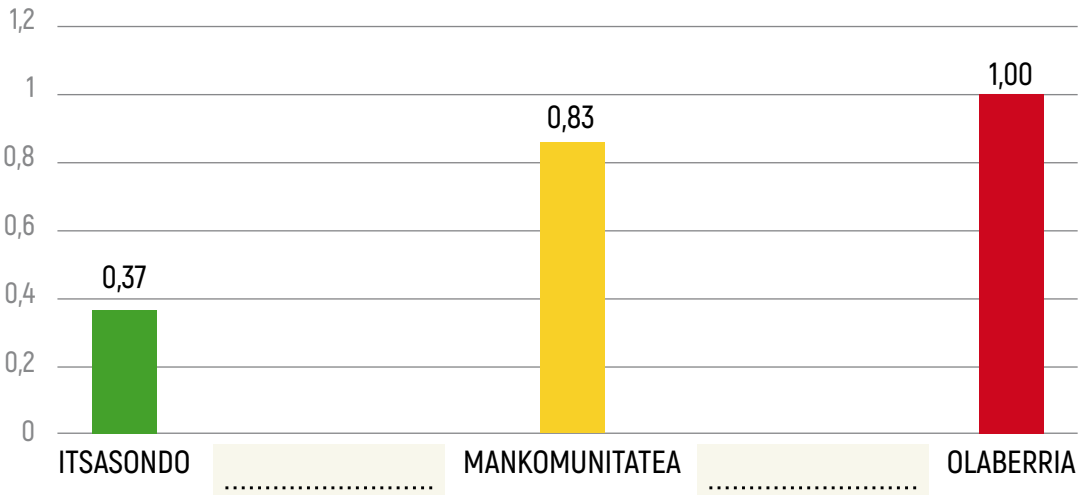
1 Ondorengo taulan, Sasieta Mankomunitatea osatzen duten udalerrietako biztanleak 2025ean egunean sortu zuten batezbesteko hondakin kopurua ageri da, baita Sasieta Mankomunitateko batezbestekoa ere.

HERRIA	SORTUTAKO HONDAKINAK (kg/bizt/egun)	HERRIA	SORTUTAKO HONDAKINAK (kg/bizt/egun)
ALTZAGA	0,66	LEGORRETA	0,82
ARAMA	0,94	MUTILOA	0,80
ATAUN	0,70	OLABERRIA	1,00
BEASAIN	0,84	ORDIZIA	0,83
EZKIO-ITSASO	0,77	ORMAIZTEGI	0,87
GABIRIA	0,64	SEGURA	0,75
GAINTZA	1,01	URRETXU	0,83
IDIAZABAL	0,77	ZALDIBIA	0,54
ITSASONDO	0,37	ZEGAMA	0,78
LAZKAO	1,02	ZERAIN	0,71
LEGAZPI	0,83	ZUMARRAGA	0,84

MANKOMUNITATEA 0,83 (kg/bizt/egun)

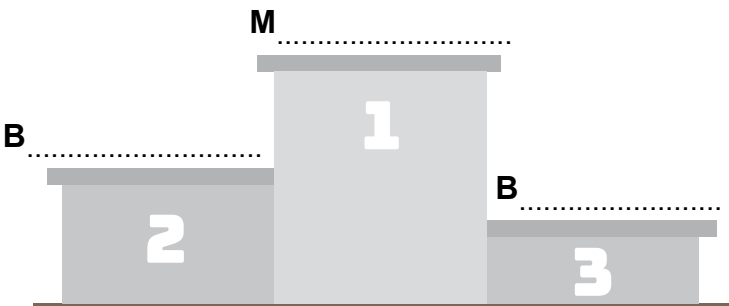
Ondorengo grafikoan zure herria ez da agertzen (Itsasondoarra edo Olaberriarra ez bazara behintzat!). Datuei erreparatu eta marraztu zure herriari dagokion zutabea. **Non kokatzen da zure herriko datua grafikoan, Mankomunitateko zutabearen ezker aldean edo eskuinaldean?**

Lagungarri gisa, 2 herrietako datuak eta mankomunitateko batezbesteko datuak jarri ditugu.

Hausnarketa egiteko garaia da. Zenbat sortzen dugu gure herriko biztanleak, batezbestekoak baino gehiago edo gutxiago? Zer suposatzen du horrek guztiak?

Hondakinen arazoari aurre egiteko, 3 gako nagusi daude. Ezagutzen al dituzu? Osatu irudiko hutsuneak.

MURRIZTU

2 EROSKETAK

Gure eguneroko bizitzan jarduera arrunta da erosketak egitea. Nahiz eta sinesgaitza iruditu, gure erosketek erlazioa zuzena dute sortzen ditugun hondakin kopuruekin.

Beheko irudian hainbat pertsona agertzen dira, eta horietako bakoitzak ohitura egokiak edota desegokiak ditu erosketak egiterakoan. Zuen lana pertsona horien ekintzak aztertzea eta azpian dagoen taula osatzea da. Horretarako, erosle bakoitza ohitura egokiak edota desegokiak dituen taldean barneratuko duzue, eta talde horretan sartzearen zergatia azaldu.

TALDEA	IZENA	ZERGATIA

Zuek ere parte hartu dezakezue erosketak egiteko garaian. Eman aholku egokiak zuen etxekoei!

3 GURE HAMAIKETAKOA

Gure eguneroko hamaiketakoan, hondakinak sortzen ditugu. Egin dezagun hausnarketa labur bat. Horretarako, osatu jarraian agertzen den taula, gaur ekarritako hamaiketakoa erreferentzia gisa erabiliz.

DESKRIBATU ZURE HAMAIKETAKOA	ZEIN HONDAKIN SORTU DUZU HAMAIKETAKOA JATEKO GARAIA?

Orain, ahoz gora eta irakaslearen laguntzarekin, idatzi arbelean gaur zuen gelan sortu diren hondakinak zeintzuk diren, zein pisu duten eta zer egin daitekeen horiek murrizteko. Pentsatu hamaiketakoa ekartzeko, beste modu batzuk, beti ere hondakin gutxiago sortzeko asmoz.

BERRERABILI

4 Jakingo al zenuke esaten zer esanahi duen berrerabili hitzak? Eta birziklatu hitzak? Esanahi berdina al dute?

	Esanahia nire ustez	Definizio egokia (irakaslearen laguntzaz)

Orain zuen irudimena lantzeko ordua da. Jarraian hondakinen irudi batzuk dituzue, zuen lana hondakin horiek nola berrerabili daitezkeen pentsatzea da, adibideak jarritz.

HONDAKINA	NOLA BERRERABILI?

HONDAKINA	NOLA BERRERABILI?

Goazen berrerabiltzera!

Tapoi biziak egitera ausartzen zara? Oso erraza da. Beharrezkoak dira:

- Plastikozko tapoia
- Mugitzen diren begiak
- Kola
- Errotulatzailerak iraunkorrak

BIRZIKLATU

5

Hondakinak birziklatu ahal izateko, lehenik eta behin gure etxeetan, eskoletan, jangeletan, kiroldegietan... gaika sailkatu behar ditugu.

Jakingo al zenuke esaten zein 6 modu ezberdinetan jasotzen diren hondakinak Sasieta Mankomunitatea osatzen duten udalerrietan? (ikusi www.sasieta.eus webgunea)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Bilketa sistemak ezberdinak izan arren, hondakinen sailkapenak eta koloreak bat egiten dute bilketa guztietan. Hori horrela, jakingo al zenuke esaten non utzi behar diren jarraian agertzen diren hondakinak? Idatzi hondakin bakoitzari alboan dagokion bilketa lerroaren zenbakia.

BEIRAZKO ONTZIAK

ONTZI ARINAK

PAPERA ETA KARTOIA

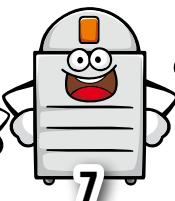
ORGANIKOA

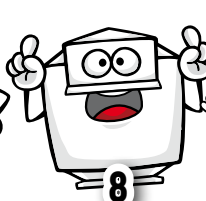
ERREFUSA

PIXOIHALAK

OLIOA

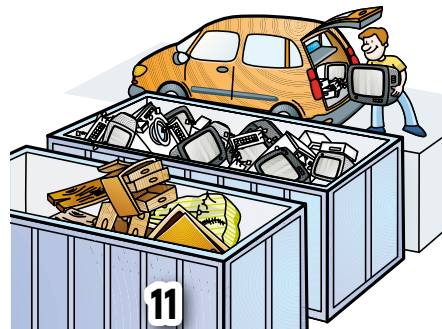
EHUNKIAK

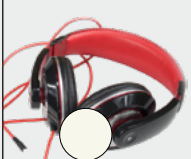
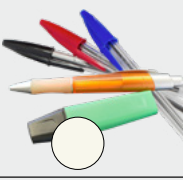
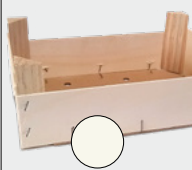
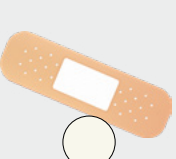
PILAK

KAFE-KAPSULAK

GARBIGUNEA

6 Ondorengo galderak erantzun ahala, eraman zenbaki bakoitzari lotutako hizkia beheko laukira, modu horretan, gure kanpainako mezua lortuko duzu:

A) Zein kolore du papera eta kartoia biltzeko erabiltzen den edukiontzia? 1 2 3 4 5 6

B) Zein bilketa lerrotan utzi behar da brik ontzia? 7 8 2 4 6 5

C) Zein material erabiltzen da ardo botilak egiteko? 9 10 4 2 6

D) Gaintzan zein hiri hondakin bilketa sistema erabiltzen dute beraien hondakinak jasotzeko? 9 4 2 11 4 12 13 6 14 1 5 10 6 12

E) Eta Seguran? 6 13 10 11 6 13 10

7 0 5 3 6 12 4 5 6 12 12 4 15 15 8 ! 16 1 2 2 4 11 15 1 '
9 10 2 2 10 2 6 9 4 13 4 10 15 6 9 4 2 11 4 12 13 6 15 1

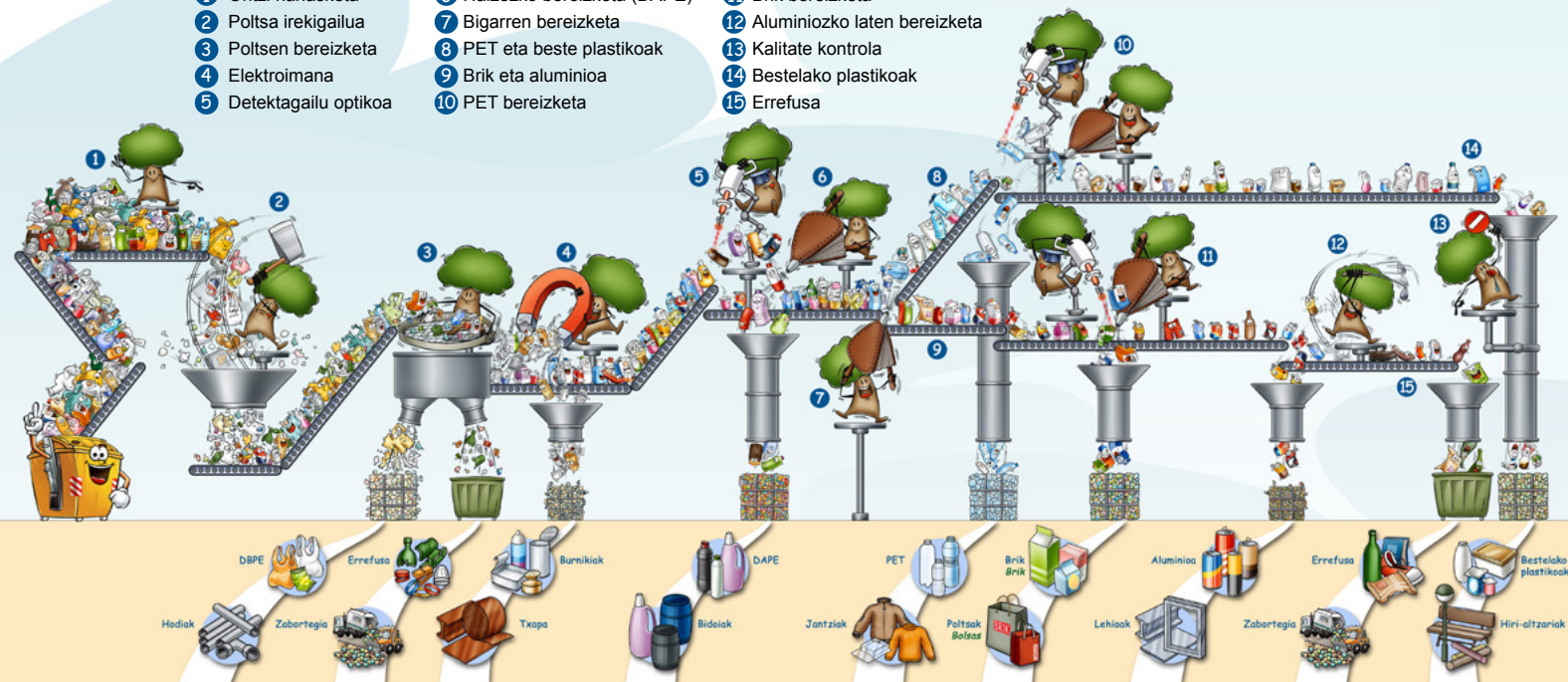
7 Hondakinak herritarrak gaika jaso ondoren, Sasieta Mankomunitateko langileek bilketa mota bakoitzeko hondakinak jaso, eta gune ezberdinetara bidaltzen dituzte; esaterako edukiontzi horiko hondakinak Legazpiko sailkatzen plantara bidaltzen dira. Bertan, hondakinak eginda dauden material motaren arabera sailkatzen dira, ondoren beste lantegi batzuetan birziklatu eta produktu berriak egiteko.

Ikusi ondorengo irudia eta adierazi jarraian agertzen diren esaldiak egiak edo gezurrak diren.

- 1 Ontzi nahasketa
- 2 Poltsa irekigailua
- 3 Poltsen bereizketa
- 4 Elektroimana
- 5 Detektagailu optikoa

- 6 Haizezko bereizketa (DAPE)
- 7 Bigarren bereizketa
- 8 PET eta beste plastikoak
- 9 Brik eta aluminioa
- 10 PET bereizketa

- 11 Brik bereizketa
- 12 Aluminiozko laten bereizketa
- 13 Kalitate kontrola
- 14 Bestelako plastikoak
- 15 Errefusa

	EGIA	GEZURRA
Sailkatze plantan jasotako hondakin guztiak nahastu eta fardoak egiten dira.	☐	☐
Hainbat makina erabiliz, hondakinak material motaren arabera sailkatzen dira.	☐	☐
Metalezko eta plastikozko hondakinak elkartu egiten dira.	☐	☐
Brik motako hondakinetatik paperezko poltsak sor daitezke.	☐	☐
Plastikozko (PET motako) hondakinetatik jantzi berriak egin daitezke.	☐	☐
Aluminiozko hondakinak hodiak egiteko erabiltzen dira.	☐	☐

8 PRODUKTU BERRIEN SORRERA

Hondakinak gaika bilduz eta dagozkion bilketa lerroan utziz, hondakinak birziklatzeko aukera dago. Baina ba al dakizu zein produktu berri sortzen diren hondakin bakoitzarekin? Ea asmatzen duzun! Osatu ondorengo hutsuneak irudi bat aukeratuz eta idatzi formulari dagokion esaldia, adibidea jarraituz:

550 x =

550 aluminio-lata = aulki baten zatiak

Freskagarri lata	Jantzi polarra	Liburua
Kontserba lata	Zapata kaxa	

80 x							=						
6 x							=						
40 x							=						
8 x							=						
8 x							=						
22 x							=						

80 ..... = bizikleta-haguna

8 ..... = sukaldeko eltze bat

6 brik ontzi = ...

8 zereal kaxa = ...

40 plastikozko botila = ...

22 ..... = kamiseta bat

Birziklapenak hondakinak lehengai gisa erabiltzeko aukera ematen digu produktu berriak sortuz. Horrez gain, ingurumenari onura handiak ahalbidetzen dizkio, esaterako:

**SORTUTAKO CO₂ ISURIAK
MURRIZTEN DIRA**

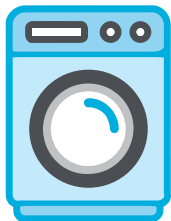
**ENERGIA
AURREZTEN DA**

**LEHENGAIK ERAUZTEA
SAIHESTEN DA**

Ba al zenekien?

4 KIDKO FAMILIA
BATEN GARBIGAILUA

6

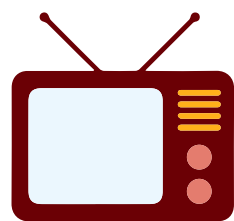
ALDIZ JARTZEKO
ADINA ENERGIA
AURREZTEN DA

ZURE SAKELAKO
TELEFONOA

300

ALDIZ KARGATZEKO
ADINA ENERGIA
AURREZTEN DA

TELEBISTA

4

EGUNEZ PIZTUTA
MANTENTZEKO ADINA
ENERGIA AURREZTEN
DA

